

Fremsat den 26. oktober 2018 af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer

(Delvis lovliggørelse af peberspray)

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. november 2012, som ændret bl.a. ved lov nr. 431 af 1. maj 2013, lov nr. 1623 af 26. december 2013, lov nr. 733 af 25. juni 2014 og lov nr. 376 af 27. april 2016, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 g indsættes:

»§ 2 h. Personer, der er fyldt 18 år, kan uanset forbuddet i § 2 erhverve peberspray samt besidde peberspray i eget hjem.«

2. I § 4 b, stk. 1, indsættes efter »§ 4 nævnte genstande«: »samt peberspray«.

3. I § 10 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, for så vidt angår peberspray, skal det

særligt anses for skærpende, hvis en overtrædelse begås af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af denne lov, lov om knive og blankvåben, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 192 a, 216, 237, 244-246, 266 eller 288 på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3.1. Lovliggørelse af peberspray i eget hjem
 - 2.3.2. Tilladelsesordningen
 - 2.3.3. Sanktionsniveauet
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Danskernes tryghed er en af regeringens allerhøjeste prioriteter. Det gælder ikke mindst den enkelte danskers tryghed i sit eget hjem. Et hjem bør være et sikkert sted, hvor borgerne selv afgør, hvem de lukker ind, og netop derfor udgør overfald i hjemmet, hjemmerøverier og indbrud en særlig krænkelse af ofrenes tryghed og integritet. Regeringen ønsker derfor yderligere at styrke indsatsen for, at borgerne kan føle sig trygge i deres eget hjem.

Som et led i indsatsen for danskernes tryghed foreslår regeringen at lovliggøre besiddelse af peberspray i eget hjem for personer over 18 år. Formålet med forslaget er, at borgerne skal have mulighed for at erhverve en peberspray til brug for selvforsvar i eget hjem.

Ved lovliggørelse af peberspray i eget hjem, får den almindelige borger mulighed for at erhverve et egnet middel til beskyttelse imod hærdede kriminelle. Det er regeringens opfattelse, at bevidstheden om, at man er i stand til at beskytte sig selv i tilfælde af hjemmerøveri mv., vil kunne medvirke til at øge trygheden i eget hjem for mange borgere.

Regeringen lægger ligeledes meget stor vægt på, at alle borgere kan bevæge sig frit omkring, og ser med bekymring på, at f.eks. ofre for stalking eller personer, der har været udsat for samlivsrelateret vold, bliver frarøvet denne mulighed af frygt for at blive overfaldet.

Regeringen vil derfor i forlængelse af lovforslaget iværksætte en ændring af våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret, således at det bliver muligt for særligt udsatte personer at opnå tilladelse fra politiet til at bære en peberspray i det offentlige rum, hvis vedkommende kan dokumentere et særligt behov for det.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Peberspray er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 5, i våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012 om våben og eksplosivstoffer. Det følger af denne bestemmelse, at det er forbudt uden tilladelse af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre eller fremstille, herunder samle patroner, ampuller og spraydåser samt lignende genstande, der ved spredning af stoffer er beregnet til at virke

skadevoldende, bedøvende eller irriterende i kortere tid efter eksponeringen.

Ifølge våbenlovens § 2 er det endvidere forbudt uden tilladelse fra justitsministeren, eller den, ministeren bemyndiger dertil ved overdragelse at erhverve genstande eller stoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1, eller at besidde, bære eller anvende sådanne genstande eller stoffer.

Bemyndigelsen til at meddele tilladelse til peberspray mv. i medfør af våbenlovens § 2 er udmøntet i § 18, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1444 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v. Det er efter denne bestemmelse forbudt uden tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende bl.a. spraydåser til selvforsvarsbrug, herunder tåregasampuller, -spraydåser og -patroner.

Det er således politiet, der meddeler tilladelse til at erhverve peberspray til selvforsvarsbrug. Det følger af § 12 i cirkulære nr. 10222 af 1. december 2016 om våben og ammunition m.v., at der til de våben, som er nævnt bl.a. i § 18, stk. 1, nr. 1, alene kan gives tilladelse, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder. I praksis vurderes et ønske om at besidde peberspray med henblik på selvforsvar ikke at udgøre ganske særlige omstændigheder.

Det fremgår af våbenlovens § 10, stk. 1, at overtrædelse af våbenlovens §§ 1 og 2 straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Straffen for ulovlig besiddelse af peberspray på offentligt tilgængelige steder uden tilladelse er i dag 3.000 kr. Foreligger der skærpende omstændigheder, f.eks. tidligere overtrædelser af våbenlovgivningen, nedlægges efter en konkret vurdering påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

Uberettiget brug af peberspray er omfattet af straffelovens § 245, stk. 1, om vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter.

Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan i medfør af våbenlovens § 4 b, stk. 1, efter ansøgning meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde en lang række våben. Peberspray er imidlertid ikke omfattet af denne generelle tilladelse, og det er således ikke muligt som erhvervsdrivende at få en generel tilladelse til at besidde peberspray med henblik på erhvervsmæssig handel og anden erhvervsmæssig virksomhed.

2.2. Justitsministeriets overvejelser

Det har i længere tid været overvejet, hvorvidt der skulle ske en lovliggørelse af peberspray til brug for selvforsvar imod f.eks. overfald.

I forbindelse med overvejelserne om lovliggørelse af peberspray, har Justitsministeriet undersøgt lovgivningen om peberspray i andre europæiske lande. Justitsministeriet har i den forbindelse konstateret, at peberspray frit kan erhverves i flere europæiske lande, herunder i Tyskland, hvor det alene må anvendes som selvforsvar mod dyr, og i Frankrig, hvor peberspray dog ikke må medbringes på offentligt tilgængelige steder.

Andre lande har et forbud mod salg og besiddelse af peberspray uden tilladelse, og som i Danmark meddeles som udgangspunkt afslag på ansøgninger om tilladelse. Storbritannien og Finland har tilladelsesordninger, hvor personer med et dokumenteret behov, eksempelvis personer, som tidligere har modtaget trusler, kan meddeles tilladelse.

Det er Justitsministeriets vurdering, at en lovliggørelse af peberspray vil kunne øge trygheden for mange borgere. Peberspray er i en række sammenhænge et anerkendt middel til selvforsvar, og i mange tilfælde vil alene bevidstheden om, at man er i stand til at forsvare sig selv øge følelsen af tryghed og sikkerhed for den enkelte.

Justitsministeriet er samtidig opmærksom på risikoen for, at en generelt større udbredelse af peberspray vil kunne føre til en eskalering af voldsniveauet og til, at tærsklen for, hvornår peberspray anvendes, vil falde. Rigspolitiet har i den forbindelse bl.a. peget på, at peberspray kan anvendes som et angrebsvåben, som i hænderne på f.eks. bandemedlemmer eller deltagere i større uroligheder – foruden almindelig voldsudøvelse – bl.a. vil kunne anvendes til at pacificere politifolk eller andre myndigheds personer.

På den baggrund lægger Justitsministeriet op til en delvis lovliggørelse af peberspray, som indeholder en øget adgang til peberspray i selvforsvarsøjemed i de situationer, hvor behovet for at understøtte enkeltpersoners tryghed vurderes at være højt, og hvor risikoen for misbrug og eskalering af voldsniveauet generelt vurderes at være mindst.

2.3. Den foreslåede ordning

Justitsministeriet foreslår, at personer, der er fyldt 18 år, lovligt skal kunne erhverve peberspray og besidde peberspray i eget hjem.

Derudover foreslås det, at politiet ud fra en konkret og individuel vurdering skal kunne meddele tilladelse til besiddelse af peberspray på offentligt tilgængelige steder til udsatte personer, der har et særligt behov. Det vil f.eks. være perso-

ner, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking. Det er Justitsministeriets vurdering, at der alene er tale om en begrænset gruppe af personer, og at tilladelsesordningen således ikke vil medføre en vid udbredelse af peberspray i det offentlige rum.

Delvis lovliggørelse af peberspray vil alt andet lige øge tilgængeligheden af peberspray også for personer, som vurderes at ville kunne misbruge adgangen. For at øge den generelle forbuds præventive virkning over for personer, der særligt vurderes at kunne finde på at anvende peberspray til andet end selvforsvar, foreslås det samtidig at hæve straffen for besiddelse af peberspray i det offentlige rum, hvis peberspray besiddes af personer, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af våbenlovgivningen eller straffelovens bestemmelser om f.eks. vold eller røveri, og besiddelsen er sket på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

2.3.1. Lovliggørelse af peberspray i eget hjem

Det foreslås, at det gøres lovligt for personer, der er fyldt 18 år, at besidde peberspray i eget hjem uden forudgående tilladelse fra politiet. Justitsministeriet lægger op til, at aldersgrænsen skal være 18 år, således at det alene er myndige personer, der har mulighed for at erhverve en peberspray.

Formålet med lovforslaget er, at det bliver muligt at anvende peberspray til selvforsvar mod f.eks. hjemmerøveri. Pebersprayeren må således alene anvendes inden for rammerne af lovligt nødværge, som dette er defineret i straffelovens § 13, stk. 1. Uberettiget brug af peberspray vil som hidtil være omfattet af straffelovens § 245, stk. 1, om vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter.

Det er Justitsministeriets vurdering, at risikoen for, at peberspray anvendes som angrebsvåben, er væsentlig mindre, når der opretholdes et forbud mod peberspray i det offentlige rum, idet risikoen for, at der opstår tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, generelt er mindre i private hjem end på offentlige steder, som f.eks. i nattelivet eller til fodboldkampe og lignende.

Ligeledes vurderer Justitsministeriet, at borgeren i eget hjem har større mulighed for at vurdere, hvorvidt det er tale om en situation, hvor det er nødvendigt at anvende peberspray for at afværge et overhængende angreb, idet der ofte vil være tale om en situation, hvor gerningsmanden har tiltvunget sig adgang til hjemmet. Risikoen for uberettiget anvendelse af peberspray på baggrund af frygt for overfald vurderes således også begrænset.

Forslaget indebærer, at peberspray kan erhverves, uden at der stilles krav om forudgående vandelsgodkendelse, ligesom der ikke lægges op til en mærkning eller registrering af den enkelte peberspray. Justitsministeriet foreslår, at peberspray alene kan forhandles af våbenhandlere og andre forhandlere, som er godkendt af politiet.

I den forbindelse forudsættes det, at forhandlerne i forbindelse med salg af peberspray stiller krav om ID for at sikre, at kunden er over 18 år, samt at forhandleren vejleder om anvendelse og mulige skadevirkninger af peberspray samt om, at den kun må besiddes i eget hjem, medmindre der foreligger en tilladelse fra politiet. Tilladelse til at forhandle peberspray vil således alene kunne meddeles erhvervsdrivende som vurderes i praksis at kunne give den relevante vejledning.

Tilladelse til forhandling af peberspray vil kunne inddrages i den generelle våbenhandlertilladelse til at erhverve og besidde våben og ammunition mv. med henblik på videresalg, samt gives til forretninger, som i øvrigt vurderes i praksis at kunne yde den relevante vejledning. I forbindelse med meddelelse af tilladelse til forhandling af peberspray har politiet adgang til at opstille vilkår om, på hvilke tidspunkter af døgnet peberspray må forhandles, ligesom politiet kan lægge vægt på, om forhandleren er placeret i nærheden af steder, hvor der er erfaringsmæssigt en høj risiko for vold.

2.3.2. Tilladelsesordningen

Justitsministeriet vil i forlængelse af lovforslaget ved ændring af våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret give mulighed for, at udsatte personer med et særligt behov kan få politiets tilladelse til at bære peberspray i det offentlige rum. Tilladelsesordningen vil omfatte personer med et særligt behov for beskyttelse, f.eks. personer, som vurderes at være i risiko for overfald i forbindelse med æresrelaterede konflikter, samlivsrelaterede konflikter eller stalking.

Tilladelsen vil kunne gives til personer, som efter en konkret politifaglig vurdering må anses at have et særligt behov for at besidde peberspray i det offentlige rum, og hvor politiet konkret vurderer, at peberspray er egnet til beskyttelse af den pågældende person. Der gives alene tilladelse, hvis det vurderes, at den pågældende er i stand til at anvende peberspray på den korrekte måde, og at den pågældende ikke vil misbruge adgangen til at bære peberspray.

Tilladelse til peberspray vil alene være ét af flere initiativer, som politiet kan iværksætte som led i beskyttelsen af en truet person i sammenhæng med f.eks. udlevering af overfaldsalarm, iværksættelse af særlig adressebeskyttelse, udstedelse af tilhold mv.

2.3.3. Sanktionsniveauet

Med lovforslaget fastholdes udgangspunktet om, at besiddelse af peberspray på offentligt tilgængelige steder i normalsituationen straffes med en bøde på 3.000 kr. Foreligger der skærpende omstændigheder, vil der som hidtil efter en konkret vurdering kunne idømmes en skærpet bøde eller frihedsstraf.

For at modvirke, at en øget tilgængelighed af peberspray i det danske samfund resulterer i øget misbrug af peberspray til andet end selvforsvar foreslås det, at der skal kunne sættes hårdt ind over for personer, som tidligere er dømt for vold mv., og som bærer eller besidder peberspray på steder, hvor der erfaringsmæssigt er høj risiko for vold, f.eks. i natlivet eller i kriminelle miljøer.

Derfor forudsættes det, at straffen i tilfælde, hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af våbenloven, knivloven, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 192a, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, bærer eller besidder peberspray på steder eller under omstændigheder, hvor der nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, fastsættes til 14 dages fængsel i første gangstilfælde.

Dette vil i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor personer, der tidligere er dømt for overtrædelse af de ovenfor nævnte bestemmelser, bærer eller besidder peberspray i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde kunne være nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt farlig karakter, som f.eks. ved byfester, koncerter, visse fodboldkampe, demonstrationer eller i tilfælde, hvor grupper af personer mødes som led i en verserende bandekonflikt.

I anden- og tredje gangstilfælde og derover vil personer, der tidligere er dømt for overtrædelse af de ovenfor nævnte bestemmelser, kunne straffes tilsvarende hårdere, hvis de igen besidder eller bærer en peberspray på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

I tilknytning til de foreslåede strafpositioner skal det generelt bemærkes, at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige omstændigheder i sagen, og at de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forhøjes straffen for ulovlig besiddelse af peberspray til en frihedsstraf på 14 dage for personer, der tidligere er idømt frihedsstraf for personfarlig kriminalitet, på steder, hvor der er risiko for, at der kan opstå situationer af potentielt voldelig karakter, vil det medføre en forøgelse af strafmængden og antallet af straffesager, der skal føres ved domstolene, og vil således belaste anklagemyndighed, domstole og kriminalforsorgen.

Det skønnes, at der vil blive tale om godt 50 sager årligt. På baggrund af dette skøn over det forventede antal sager skønnes det, at merudgifterne vil udgøre ca. 2 mio. kr. årligt fordelt på anklagemyndighed, domstole og kriminalforsorg. Det vurderes, at udgifterne vil kunne afholdes inden for institutionernes eksisterende rammer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Med lovforslaget gives mulighed for at erhvervsdrivende kan opnå politiets tilladelse til at forhandle peberspray, hvilket ikke tidligere har været muligt. Det er derfor Justitsministeriet forventning, at forslaget kan medføre positive økonomiske konsekvenser i form af øget omsætning.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget gør det muligt for borgerne at erhverve en peberspray og besidde den i eget hjem uden forudgående tilladelse fra politiet, mens erhvervelse og besiddelse af peberspray tidligere har krævet en tilladelse fra politiet. Politiet har alene behandlet et begrænset antal ansøgninger årligt om tilladelse til peberspray, og det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for borgerne i væsentligt omfang.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. september 2018 til den 5. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Amnesty International, Beredskabsstyrelsen, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Danner, Dansk Erhverv, Dansk Firmadretsforbund, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Kvindesamfund, Dansk Skytte Union, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Våbenhandlere, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Team Effektiv Regulering, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Friluftsrådet, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kri-

minalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Institut for Menneskerettigheder, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Joan-Søstrene, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Kvinderådet, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen KRIM, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningerne i Danmark, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Samtlige byretter, SAVN, Sundhedsstyrelsen, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	I mindre omfang
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	I mindre omfang
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	I mindre omfang	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	I mindre omfang	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ
	X	X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, at det er forbudt uden tilladelse af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre eller fremstille, herunder samle patroner, ampuller og spraydåser samt lignende genstande, der ved spredning af stoffer er beregnet til at virke skadevoldende, bedøvende eller irriterende i kortere tid efter eksponeringen.

Det er ifølge våbenlovens § 2 endvidere forbudt uden tilladelse fra justitsministeren, eller den, ministeren bemyndiger dertil, ved overdragelse at erhverve genstande eller stoffer,

der er omfattet af forbuddet i § 1, eller at besidde, bære eller anvende sådanne genstande eller stoffer.

Det foreslås, at det gøres lovligt for personer, der er fyldt 18 år, at besidde peberspray til brug i eget hjem uden forudgående tilladelse. Det vil fortsat kræve tilladelse fra politiet at fremstille peberspray, at indføre det til landet samt at bære eller besidde peberspray i det offentlige rum.

Med peberspray menes en beholder med en væske, der består af et peberekstrakt, og som ved hjælp af en drivgas kan sprøjtes i en retningsbestemt koncentreret stråle. Det aktive stof i peberspray er som oftest capsaicin. Pebersprayen udsender normalt en tynd, komprimeret stråle, som virker i en afstand af op til 6-7 meter.

Forslaget omfatter alene peberspray, og det er således fortsat forbudt at besidde f.eks. tåregas eller andre patroner eller

sprays til selvforsvarsbrug uden tilladelse fra politiet. Forslaget lægger ikke op til en antalsmæssig begrænsning for den enkelte borger.

Med eget hjem menes personens varige opholdssted, som ikke er et offentligt tilgængeligt sted. Opbevaringen af peberspray vil som udgangspunkt skulle ske i overensstemmelse med våbenbekendtgørelsens almindelige krav om, at våben skal opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Dog vil kravene til opbevaring af netop peberspray skulle vurderes under hensyn til, at formålet med en peberspray er at kunne anvende den til selvforsvar, hvorfor der må være mulighed for at opbevare peberspray sådan, at ejeren har umiddelbar adgang til den.

Selvom forbuddet mod besiddelse af peberspray uden tilladelse uden for hjemmet opretholdes, kan der være enkelte tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære peberspray på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport fra et sted til et andet ikke kan undgås at medbringe pebersprayer på offentligt tilgængelige steder. Det vil typisk være, hvor pebersprayer er købt i en forretning og skal bringes hjem eller ved flytning fra en bopæl til en anden. Det forudsættes, at denne adgang er meget snæver, og der vil således ikke lovligt kunne gøres andre ærinder på vej fra eksempelvis salgsstedet til hjemmet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af våbenlovens § 4 b, stk. 1, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, efter ansøgning kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervmæssig handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde en lang række våben.

Peberspray er imidlertid ikke omfattet af bestemmelsen, og det er således efter de gældende regler ikke muligt som erhvervsdrivende at få en generel tilladelse til at erhverve og besidde peberspray med henblik på erhvervmæssig handel eller anden erhvervmæssig virksomhed.

Det foreslås at udvide bestemmelsens anvendelsesområde, således at der kan meddeles erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde peberspray.

Forslaget omfatter alene peberspray. Med peberspray menes en beholder med en væske, der består af et peberekstrakt, og som ved hjælp af en drivgas kan sprøjtes i en retningsbestemt koncentreret stråle. Det aktive stof i peberspray er som

oftest capsaicin. Pebersprayeren udsender normalt en tynd, komprimeret stråle, som virker i en afstand af op til 6-7 meter.

I forbindelse med salg af peberspray forudsættes det, at forhandlerne stiller krav om ID for at sikre, at kunden er over 18 år, ligesom det forventes, at forhandleren vejleder om anvendelse og mulige skadevirkninger af peberspray samt om, at den kun må besiddes på bopælen, medmindre der foreligger en tilladelse fra politiet. Tilladelse til at forhandle peberspray vil således alene kunne meddeles erhvervsdrivende, som vurderes i praksis at kunne give den relevante vejledning.

Tilladelse til forhandling af peberspray vil kunne inddrages i den generelle våbenhandlertilladelse til at erhverve og besidde våben og ammunition mv. med henblik på videresalg, samt gives til forretninger, som i øvrigt vurderes i praksis at kunne yde den relevante vejledning. I forbindelse med meddelelse af tilladelse til forhandling af peberspray har politiet adgang til at opstille vilkår om, på hvilke tidspunkter af døgnet peberspray må forhandles, ligesom politiet kan lægge vægt på, om forhandleren er placeret i nærheden af steder, hvor der er erfaringsmæssigt er en høj risiko for vold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af våbenlovens § 10, stk. 1, at den, der overtræder en række af lovens bestemmelser, straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke i bestemmelsen, hvoraf det fremgår, at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, for så vidt angår peberspray, særligt skal anses for skærpende, hvis en overtrædelse begås af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af denne lov, lov om knive og blankvåben, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 192 a, 216, 237, 244-246, 266 eller 288 på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Med lovforslaget fastholdes udgangspunktet om, at besiddelse af peberspray på offentligt tilgængelige steder i normalsituationen straffes med en bøde på 3.000 kr. Foreligger der skærpende omstændigheder, f.eks. tidligere overtrædelser af våbenlovgivningen, vil der som hidtil efter en konkret vurdering kunne nedlægges påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

Det vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne skærpende omstændigheder, at der skal udmåles en skærpet bøde eller frihedsstraf.

I tilfælde hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af våbenloven, knivloven, forskrifter udstedt i medfør af disse love straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 192 a, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, bærer eller besidder peberspray på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, forudsættes straffen fastsat til 14 dages fængsel i førstegangstilfælde.

Dette vil i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor en person, der tidligere er straffet efter de ovenfor nævnte bestemmelser, bærer peberspray i aften- og nattetimerne i restaurantsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde kunne være risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt farlig karakter, som f.eks. ved byfester, koncerter, visse fodboldkampe, demonstrationer eller i tilfælde, hvor grupper af personer mødes som led i en verserende bandekonflikt.

I anden- og tredjegangstilfælde og derover vil de pågældende personer kunne straffes tilsvarende hårdere, hvis de igen besidder eller bærer en peberspray på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

I tilknytning til de foreslåede strafpositioner skal det generelt bemærkes, at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige omstændigheder i sagen, og at de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne og Grønland har egne våbenlove.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 4 b. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan efter ansøgning meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervmæssig handel eller anden erhvervmæssig virksomhed at erhverve og besidde de i § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 7-10, og § 4 nævnte genstande.

§ 10. Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, 2 c, 2 d, 3 a og 3 b, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, § 7 b, stk. 1, § 7 c, stk. 1, 143 artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 og artikel 4, stk. 1, 6 og 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer. På samme måde straffes den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed overtræder § 2, stk. 4, og § 7 a, stk. 2.

Stk. 2. Overtrædelse af artikel 5 og artikel 9, stk. 1, 3 og 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer straffes med bøde.

Stk. 3. I forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Lovforslaget

§ 1

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. november 2012, som ændret bl.a. ved lov nr. 431 af 1. maj 2013, lov nr. 1623 af 26. december 2013, lov nr. 733 af 25. juni 2014 og lov nr. 376 af 27. april 2016, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 g indsættes:

»§ 2 h. Personer, der er fyldt 18 år, kan uanset forbuddet i § 2 erhverve peberspray samt besidde peberspray i eget hjem.«

2. I § 4b indsættes efter »§ 4 nævnte genstande«: »samt peberspray«.

3. I § 10 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, for så vidt angår peberspray, skal det særligt anses for skærpende, hvis en overtrædelse begås af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af denne lov, lov om knive og blankvåben, forskrifter udstedt i medfør af disse love eller straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 192 a, 216, 237, 244-246, 266 eller 288 på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

